

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4101-008-01/2012
P/12/078

Gdańsk, dnia 9 października 2012 r.

**Pan
Dariusz Kaczyński
Dyrektor Oddziału
Centrum Realizacji Inwestycji
w Gdańsku
PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrum Realizacji Inwestycji Oddział w Gdańsku (dalej: „Oddział CRI”). Przedmiotem kontroli była realizacja inwestycji infrastrukturalnych PKP PLK SA.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 września 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK¹, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Oddziału CRI w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na nieobciążeniu wykonawców trzech inwestycji karami umownymi za odwołanie lub zmianę terminu przydzielonego zamknięcia torów w terminach krótszych niż przewidziano w zawartych umowach.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń:

1. Oddział CRI był prawidłowo przygotowany do prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych PKP PLK SA (dalej: „inwestycje”). Z ogólnej liczby zatrudnionych osób (57), w pionie inwestycyjnym pracowało 36 osób, z których 11 posiadało uprawnienia budowlane różnych specjalności (9 osób posiadało uprawnienia do

¹ W brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.).

kierowania robotami w specjalnościach ściśle związanych z inwestycjami kolejowymi, np. liniami, węzłami i stacjami kolejowymi, elektryfikacją linii kolejowych, urządzeniami zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym). Część ww. kadry (24 osoby) uczestniczyła, w okresie 2010-2012 (I półrocze), w 14 szkoleniach obejmujących m.in. zagadnienia związane z: udzielaniem zamówień publicznych, warunkami zawierania kontraktów, realizacją Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych, rozliczaniem projektów dofinansowanych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

1.1. Nie stwierdzono nieprawidłowości na etapie przygotowania do realizacji trzech inwestycji o najwyższej wartości, tj.:

- „Rewitalizacja i modernizacja tzw. „Helskiego korytarza kolejowego” - linii kolejowej nr 213 Reda – Hel”). Wartość podpisanej umowy 114.837.974,79 zł.;
- „Rewitalizacja i modernizacja linii kolejowych Olsztyn - Szczytno – Szymany” (odcinek Olsztyn - Szczytno - linia kolejowa nr 219 i odcinek Szymany - Szczytno - linia kolejowa nr 35) jako kolejowe połączenie modernizowanego lotniska w Szymanach z Olsztynem, (dalej: „Rewitalizacja linii Olsztyn - Szymany”). Wartość podpisanej umowy 112.651.335,21 zł.;
- „Rewitalizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew”. Zadanie zostało podzielone na cztery części, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania: część zamówienia dotyczy zaprojektowania i wykonania robót budowlanych na odcinku Bydgoszcz Główna – granica IZ Gdynia, tor nr 1, (dalej: „Rewitalizacja linii Chorzów – Tczew”). Wartość podpisanej umowy 68.642.469,78 zł.

1.1.1. Inwestycje były realizowane w systemie „projektuj i buduj” tzn., że nie przeprowadzano odrębnych postępowań na wykonanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót. Rewitalizacja linii Chorzów – Tczew została zakończona w terminie umownym (30 listopada 2011 r.), również jej koszt był zgodny z zawartą umową. Pozostałe dwa zadania znajdowały się w trakcie realizacji (umowne terminy zakończenia robót upłynęły w latach 2013-2014). W zawartych umowach zabezpieczono interesy zamawiającego poprzez zapisy o karach umownych i okresach gwarancyjnych. NIK zwraca jednak uwagę, że w zawartych umowach przewidziano, że wykonawcy mogą być obciążani karami umownymi dopiero za opóźnienia w realizacji całego przedmiotu umowy (projektu wraz z realizacją robót) lub za niedotrzymanie terminu usunięcia wad, w związku z powyższym, pomimo stwierdzenia opóźnień w zatwierdzeniu harmonogramów opracowania dokumentacji projektowej i realizacji robót (w stosunku do zapisów umownych) i szacowanych z tego powodu opóźnieniach w realizacji inwestycji (około 3 miesięcy na „Helskim korytarzu kolejowym” i około 2 miesięcy na „Rewitalizacji linii Olsztyn - Szymany”). Oddział CRI nie miał podstaw do naliczania kar umownych.

1.1.2. Dla oceny jakości sukcesywnie sporządzanej dokumentacji projektowej (dla zadań będących w trakcie realizacji) Dyrektor Oddziału CRI powołał Zespoły Oceny Projektów Inwestycyjnych, które na bieżąco przedstawiały uwagi do opracowanych projektów budowlanych i wykonawczych. Stwierdzono, że

w opracowaniach uwzględniono ułatwienia dla niepełnosprawnych (m.in. przy projektowaniu przebudowy, bądź budowy nowych peronów, przystanków osobowych, dojść do peronów i przejść dla pieszych).

- 1.1.3. Przed przystąpieniem do realizacji inwestycji, Oddział CRI dla ww. zadań inwestycyjnych zgłosił, zgodnie z art. 29 i art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane² do właściwych wojewodów zamiar wykonywania robót budowlanych, wskazując m.in. lokalizację zamierzenia budowlanego (działki ewidencyjne), zakres projektowanych robót, termin rozpoczęcia robót załączając oświadczenie o prawie dysponowania nieruchomościami. Poinformowani wojewodowie w terminie przewidzianym ww. ustawą (30 dni) nie wnieśli sprzeciwu, co do zamiaru wykonania zgłoszonych robót.
2. Pomimo stwierdzenia jednej nieprawidłowości Oddział CRI prawidłowo wywiązał się z obowiązków inwestora w trakcie realizacji skontrolowanych trzech niżej wymienionych, zakończonych inwestycji:
 - zaprojektowanie i wykonanie „Rewitalizacji linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory - Tczew na odcinku Bydgoszcz Główna - Tczew”, w granicach terenu, na którym zarządzanie infrastrukturą kolejową powierzono jednostce organizacyjnej Zamawiającego - Zakład Linii Kolejowych w Bydgoszczy (dalej: „Inwestycja nr 1”).
 - zaprojektowanie i wykonanie „Rewitalizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory - Tczew na odcinku Bydgoszcz Główna - Tczew”, w granicach terenu, na którym zarządzanie infrastrukturą kolejową powierzono jednostce organizacyjnej Zamawiającego - Zakład Linii Kolejowych w Gdyni (dalej: „Inwestycja nr 2”).
 - zaprojektowanie i wykonanie „Rewitalizacji linii kolejowej na szlaku Terespol Pomorski - Laskowice Pomorskie w km 411,276 - 419,300 w ramach zadania inwestycyjnego pn.: Rewitalizacja linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory - Tczew, odcinek Bydgoszcz Główna - Tczew” (dalej: „Inwestycja nr 3”).
- 2.1. Oddział CRI na wniosek wykonawców ww. robót, dokonał komisijnego przekazania placów budów przy udziale inspektorów nadzoru inwestorskiego, w terminach przewidzianych umowami. Pierwotne terminy zakończenia robót wszystkich ww. inwestycji zostały przedłużone: 5,5 miesiąca (Inwestycja nr 3), 6 miesięcy (Inwestycja nr 1), 11,5 miesiąca (Inwestycja nr 2), przy czym przedłużenie terminów zostało uzasadnione i udokumentowane podpisanymi aneksami. W trakcie realizacji ww. zadań dokonywano odbiorów częściowych robót oraz odbiorów eksploatacyjnych, z których sporządzone protokoły. W odbiorach eksploatacyjnych brali udział, oprócz przedstawicieli wykonawcy i inwestora, przedstawiciele użytkownika. Do odbioru przedstawiano dziennik budowy, atesty, certyfikaty i deklaracje zgodności na wbudowane materiały, pomiary i protokoły odbioru sporządzane przez wykonawcę robót. Do protokołów stanowiących podstawę do rozliczenia finansowego załączano „Tabele elementów rozliczeniowych”.

² Dz.U. z 2010 r. Nr 243 poz. 1623 ze zm.

Odbiory robót były wykonane zgodnie z zapisami umów. Na wykonane roboty wykonawcy udzielili 24-miesięcznej gwarancji.

- 2.2. Nieprawidłowością było nieobciążenie Wykonawców ww. Inwestycji karami, o których mowa w § 7 pkt 9 zawartych umów, tj. za odwołanie lub zmianę terminu przydzielonego zamknięcia w terminie krótszym niż 14 dni roboczych przed zgłoszonym terminem. Łącznie wykonawcy ww. Inwestycji nie dochowali 14-dniowego terminu zgłoszenia zmian zamknięć torowych w 31 przypadkach, a łączna wysokość nienaliczonych z tego tytułu kar wynosiła 57,8 tys. zł. Według wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora Oddziału CRI w ww. przypadkach nie wystawiono not obciążeniowych dla wykonawców za zgłoszenia wniosków w czasie krótszym niż 14 dni, ponieważ nie zachodziła konieczność opracowania ponownie zastępczego rozkładu jazdy i uzgadniania go z przewoźnikami. Dodał jednak, że wprowadzenie tego zapisu do umów, miało być dyscyplinujące dla wykonawców ponieważ wcześniej wykonawcy robót składali wnioski na zamknięcia torowe wymagające zmian w organizacji ruchu w terminach krótszych, niż 10 dni, co uniemożliwiało uzgodnienia projektów rozkładów jazdy z przewoźnikami, a skutkiem powyższego były opóźnienia w ruchu pociągów.
3. Prawidłowo monitorowano przebieg prowadzonych inwestycji. M.in. sporządzano comiesięczne sprawozdania z rzeczowego i finansowego postępu robót. Przekazywane do Centrum Realizacji Inwestycji comiesięczne sprawozdania zawierały informacje o źródłach finansowania projektu, planowanych i poniesionych nakładach, a także o problemach i zagrożeniach w realizacji inwestycji (od 2010 r.). Od 2011 r. podaje się ponadto uzasadnienia niewykonania planów rocznych lub ich przekroczenia.
4. Kontrola dokumentacji z przeprowadzonych postępowań przetargowych o udzielenie zamówień publicznych, na realizację zadań, o których mowa w pkt 1 niniejszego wystąpienia wykazała, że zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) naliczanie przewidzianych umowami kar za nie dochowywanie przez wykonawców robót 14-dniowego terminu zgłoszenia zmian (odwołanie lub zmiana terminu) zamknięć torowych.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK⁴, oczekuje przedstawienia przez Pana, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁴ Patrz przypis 1

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK⁵, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK⁶, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Patrz przypis 1

⁶ Patrz przypis 1